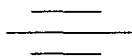

1. A feladatok sok esetben lehetővé teszik a konkrét *képzetek, ismeretek és a tudás* kialakítását a konkrét oktatási tartalom által. Így a tanulók kreatív potenciáljának fejlesztésével a tanítónak lehetősége van az oktatási, ill. nevelési célok teljesítésére.
2. A feltüntetett feladatokat lehetséges felhasználni az oktatás fixációs szakaszában, amelyek az *új ismeretek megszilárdítását* teszik lehetővé. Az új ismeret megszilárdítása sok esetben érdekes, de a gyakorlatban kevesebbet használt módszerek (játék, dramatizáció, inszenzáció, szituációs feladatok) által történik, ami pozitívan hat a tanulók tanuláshoz való motivációra, az iskolához, az osztálytársakhoz való hozzáállás kialakítására.
3. A feladatok elnevezése, megfogalmazása, a feladatok módosítása és a különböző tantárgyakban való alkalmazása a tanítónak is lehetőséget ad a *saját kreativitása* fejlesztésére.

IRODALOM

1. Bujna, E.- Tóth, M.: A projekt módszer alkalmazása a helyi táj megismerésében. In: Módszertani Közlemények. 45. évf., 2005, 3. sz., p. 106-109
2. Fáyiné Dombi A. 2001. *Tanítási mesterség és művészet* In. *Iskolafejlesztés és pedagógus/továbbképzés* Budapest-Pécs TKSZ-PTE 33-37. p.
3. Fenyvesiová L. Tvorivá klíma vo vyučovaní. In?: Naša škola, 3. évf., 1999/2000., 7. sz., p. 6-7
4. Sandanusová, A.: Humanizácia a vyučovanie prírodovedných predmetov na základných a stredných školách. In: Acta Humanica 1/2005. Humanizácia a globalizácia edukačného procesu v informačnej spoločnosti. Žilina: FPV ŽU, 2005, s: 235-238. ISSN 1336-5126
5. Tóthová, M. Tvorivý učiteľ – tvorivý žiak. Rigorózna práca. Nitra: PF UKF, 2000
6. Učebné osnovy Prírodovedy pre 1. stupeň základnej školy. MŠ SR, 1995

PINCZÉSNÉ DR. PALÁSTHY ILDIKÓ

tanszékvezető főiskolai tanár

Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola
Debrecen

Mozgásfejlesztés tanulási zavarral küzdő gyerekek esetében

A tanulási zavarok szoros együttjárást mutatnak a mozgászavarokkal. Ez vagy kauzisztikus vagy következményes jellegű. A perceptuo-motoros elméletek szerint a csecsemő- és kisgyermekkor nem megfelelő mozgásfejlődés, a kielégítetlen mozgásigény, az akadályozott, gátolt mozgásos aktivitás mind-mind alapja lehet a későbbi tanulási problémáknak. Ugyanakkor az is könnyen belátható, hogy a mozgás megfelelő szintre kerüléséhez, az életkorral adekvát nagy- és kismozgások kivitelezésének, a szenzomotoros együttműködés kellő koordináltságának eléréséhez is szükség van a gyakorlásra. Amennyire bonyolult ez az összefüggérendszer, annyira bonyolult az a kép, amit a motoros működés zavarai mutatnak. Ezek jelentkezhetnek az izomzat petyhüdtsége, görcsössége, a nagy- és kismozgások, illetve a mozgások, elmozdulások, cselekvések kivitelezése során egyaránt.

A mozgás fejlesztése

A problémák jellegéből fakadóan a fejlesztés területei:

- nagymozgások,
- finommozgások,
- mozgáskoordináció,
- szenzomotoros koordináció.

Néhány gyakorlatot ismertetünk, melyek a fentebb említett területet célozzák meg:

Rongybaba

Csináljuk együtt: belégzés = föláll a baba

kilégzés = összeesik a baba

Dühös a cica

Négykézláb belégzéssel hátunkat domborítjuk, majd kilégzésre leeresztjük.

Gumiemberke

Párban végezzük: az egyik gyerek ernyed izomzattal fekszik a földön, a másik gyerek „felfújtatja” a gumiemberkét, aki fokozatosan megtelek levegővel, azaz megfeszülnek az izmai. Majd leereszti a gumiemberkét. Utána cserélnek.

Hinta

A párok törökülésben ülnek egymással szemben, egymás kezét fogják, előre-hátra dőlnek.

Fűrész

Ugyanez a mozgás állva, karmozgással koordinálva, terpesztett és zárt lábbal.

Gólya

Lépegetés magas térdemeléssel.

Tyúk

Behajlított könyökkel ritmikus lábemelés.

Pók

Négykézlábon járás közben tárgyakat kell a hátunkon, illetve a hasunkon egyensúlyozni.

Kiskutya

Először állva tanítjuk meg a gyerekeknek, hogy megy a kutya: amikor a jobb kezüket emelik, akkor azzal együtt a bal lábunkat majd a bal kezükkel a jobb lábuk mozdul együtt. Ezután négykézláb is megpróbálhatják.

Járás a kötélén

A földre fektetett kötélén (leragasztott szigetelőszalagon) kell különböző módon menni: lábak az egyik, kezek a másik oldalon.

Hát a háthoz

Páros gyakorlat: két-két gyerek háttal áll egymásnak. Hátukkal egy babzsákot (könyvet) tartanak együtt. Így leülnek, felállnak, elindulnak valamerre. Vigyázni kell, ne essen le a babzsák!

Gombos

A Pötyi kirakós társasjáték gombjait szedegetik le a telerakott tábláról. A gombokat kirakják sorban, színritmust alkotva. Kiborítják a padlóra és mondják: „Felveszek egyet, aztán még egyet. Egyenként felszedem, mind felszedetem. Sok van a kezemben. A földön nincs egy sem.”

Spulni

Páros gyakorlat. Egy feltekert fonal (spárga, cérna stb.) gombolyagot kell egyik gyerektől a másiknál lévő spulnira áttekerniük. Variációja a tekerceslés: minden gyerek hurka-pálcikára, majd ceruzára, végül fakanálynéltre tekerjen fel 2 m hosszú vékony, majd vastag zsineret. Ki a gyorsabb? Kié a legegyszerűsebb tekerceslés?

Malmazás

Összekulcsoljuk a kezünket, csak a hüvelykujjak maradnak szabadon. A két hüvelykujj körmozgással „kerületi” egymást.

Időjárásjáték

Csepereg az eső: enyhén behajlított ujjakkal zongorázás az asztalon.

Esik az eső: két mutatóujj ütögetése az asztal szélére.

Jégeső: ujjpercekkel kopogás.

Hóvihar: karok lassú leengedése, ujjak mozgatásával.

Villámlás: jobb karral cikázó mozdulat, csukott ujjakkal.

Kisüt a nap – lemegy a nap: ujjak szétnyitása, zárása.

Fúj a szél: karlengetés oldalra.

Hullámozik a víz: hullámmozgás kézzel.

IRODALOM

Gallai Mária, Matesz Mónika, 1999: A Korai Fejlesztő Központban folyó diagnosztikai és terápiás munka. Fejlesztő Pedagógia 4-5. 12-17.

Gyarmathy Éva, 1997: Bukfenc. Tanulási zavarok felismerése, megelőzése és terápiája az óvodában és az iskolában. Kézirat. Budapest.

Pinczésné dr. Palásthy Ildikó, 2003: Tanulási zavarok, fejlesztő gyakorlatok. Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen.

NANSZÁKNÉ DR. CSERFALVI ILONA

főiskolai tanár

Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola

Debrecen

Táborozás kisiskoláskorban

Bár a gyermekek számára az év vége a messzeséget jelenti, a szülők már most elkezdnek tőprengeni, a nyáron kívül és hol tölti gyermeke a nyári vakációt. A szerencsésebb esetek azok, ahol a családtagok, nagyszülők vállalják a nyaraltatást, de a szülők jelentős részének